

Ten eerste

Voor een goede lobby is het allang te laat

Van onze verslaggeefster
Irene de Pous

DEN HAAG Het uur U is aangeboden voor lobbyisten. In de Stadhouderskamer wordt de nabije toekomst in een regeerakkoord gebeiteld, maar de toegang tot de hoofdrolspelers is kleiner dan ooit. Wie zijn huiswerk goed heeft gedaan, weet dat er aan hem wordt gedacht aan de onderhandelings-tafel. Het overige roepen is aan dovmansoren gericht.

Nederland heeft 13 miljoen bondscoaches, verzuchten onze beste voetballers tijdens kampioenschappen. Nu de kabinetsformatie is begonnen zijn de coaches van beroep veranderd en weten informateurs Henk Kamp en Wouter Bos zich elke dag bedolven onder de adviezen. Via kranten, tv en radio, en volgens traditie ook via de ouderwetse post.

Sinds de informateurs vorige week het overleg met de onderhandelars zijn begonnen ploften er al 120 brieven op de mat. Van de energiebedrijven over de kolenbelasting, de auto-branchen over de forensentaks of de privacybeweging over mobiele vingercanisters bij de politie. Rond vorige kabinetsformaties liep de teller op tot boven de 500 brieven.

'Wensenlijstjes komen er genoeg, zelfs kant-en-klare teksten voor regeerakkoorden', herinnert André Rouvoet zich, die in 2007 namens de Christen-Unie onderhandelaar was voor het kabinet Balkenende IV. 'Maar dat komt inhoudelijk echt niet ter sprake.' De informateurs ontvangen af en toe een overzichtje en na de formatie verdwijnen de brieven in het onlinearchief.

Wie invloed wil hebben, had er eerder bij moeten wezen. 'De formatie is als een eindexamen wiskunde', zegt doorgewinterde lobbyist Bert Bakker van bureau Meines & Partners, tevens voormalig Tweede Kamerlid voor D66. 'Als je een week van tevoren begint met de wiskunde ben je te laat. Daar moet je al jaren mee bezig zijn. Maar het examen is wel het moment waar het om draait.'

Toeslaan

Beroepslobbyisten spreken van 'kanalen openleggen en onderhouden'. Van een 'cyclisch proces' van relaties aanknopen, intensiveren en op het juiste moment toeslaan. Hoogtepunt in de cyclus is de formatie, maar dat is tegelijkertijd een van de lastigste momenten. Bakker: 'Normaal heb je veel deelnemers in de besluitvorming. De Eerste en Tweede Kamer en hun fractiemedel-

werkers, het kabinet, ambtenaren. Nu is het slechts een handjevol mensen.'

Wat zeker in deze fase nog gewicht in de schaal kan leggen is wat in lobbyjargon 'coalitievorming' heet. Wees zo groot dat een nieuw kabinet niet om je heen kan. Dat was de strategie van belangengroepen uit de woonsector, die in mei al hun plan voor de woningmarkt presenteerden, Wonen 4.0.

'Iedereen die daar aan tafel zit kent ons plan voor de woningmarkt en moet daar iets van vinden,' zegt Rob Mulder, directeur belangenbehartiging van Vereniging Eigen Huis. Al gelijk na de vorige verkiezingen stak VEH met andere spelers uit de sector de koppen bij elkaar om aan een gezamenlijk plan te werken voor de volgende ronde. 'Je moet vroeg beginnen, want nu zijn alle lijntjes dicht. Maar ik heb van verschillende betrokkenen gehoord dat ons programma op tafel zal liggen.'

Zorgverzekeraars

De kans op invloed is ook groter als belangengroepen niet alleen wat vragen, maar ook iets bieden, zegt Rouvoet vanuit zijn ervaring als onderhandelaar. Die tactiek heeft hij nu ingezet als voorzitter van Zorgverzekeraars Nederland. Met twaalf andere zorgorganisaties presenteerde hij deze week zijn adviezen voor het nieuwe kabinet, met een telefoontje naar de informateurs dat hij het graag nog komt toelichten.

'Ik heb in mei voorgesteld niet met dertien verschillende wensenlijstjes te komen, maar te gaan werken aan een offer they can't refuse, inclusief een financiële paragraaf,' zegt Rouvoet. 'Als je over de volle breedte van de sector met een plan komt, dan denk je als onderhandelaar niet zo snel, wij gaan de andere kant op. Het kabinet kan alleen iets realiseren als ze de polder mee hebben.'

Voor belangrijke spelers zitten de deuren dan ook nog niet dicht. Bakker: 'Als Wientjes (van werkgeversvereniging VNO-NCW, red.) belt, dan wordt er ook nu heus wel opgenomen.' Na afloop van de vorige kabinetsformatie verbaasde Bernard Wientjes zich over de verbazing van een journalist, toen die constateerde dat Wientjes de winnaar van de formatie was. 'De kunst van deze club is lobbyen.'

En ook voor lobbyisten geldt de kreet: 'Er is pas een regeerakkoord als er een regeerakkoord is.' Mieke Pennock van bureau Winkelman en Van Hessen: 'Als er 70 miljoen ergens bijkomt, moet het ergens anders vandaan komen. Als die zoektocht wat langer duurt, komen er nieuwe economische cijfers, nieuwe Europese verzoeken. Dan verandert het speelveld weer en dat biedt kansen.'

Nederlands bedrijf bouwt in New York grootste reuzenrad

Van onze verslaggever
Wouter Keuning

AMSTERDAM Voor een dag was Starneth uit Denekamp vrijdag wereldnieuws. De New Yorkse burgemeester Bloomberg maakte bekend dat het bedrijf uit Overijssel het grootste reuzenrad ter wereld gaat bouwen in zijn stad.

Het reuzenrad moet 191 meter hoog worden en bij volle bezetting plaats bieden aan ruim 1.400 mensen. De bouw zal zo'n 230 miljoen dollar kosten en start in 2014. Het rad komt te staan op Staten Island en biedt in de verte uitzicht op het noordelijker gelegen Manhattan. Op dit moment is de Singapore Flyer het grootste reuzenrad ter wereld (165 meter).

De directie van Starneth was vrijdag nog in New York en niet bereikbaar voor commentaar, maar een medewerker laat weten totaal verast te zijn door de enorme aandacht die het nieuws genereert. 'Wij hadden totaal niet ingeschat wat voor impact dit nieuws zou hebben', reageert ze.

Met het binnenslepen van de opdracht lijkt het bouwen van reuzenraden een typisch Nederlandse discipline te zijn geworden. Ook de

Het reuzenrad moet 191 meter hoog worden, biedt plaats aan 1.400 mensen en kijkt uit op Manhattan. Artist's impression / Reuters

bouw van de London Eye, het rad dat in 2000 ter ere van het millennium aan de oever van de Theems werd neergezet, is grotendeels gerealiseerd door Nederlandse partijen. Hollandia uit Krimpen aan den IJssel nam de bouw van de 135 meter hoge constructie voor zijn rekening, het Boxtelse Bosch Rexroth leverde de hydraulische aandrijving en Hydrosplex, onder meer bekend van het - samen met Mammoet - optakelen van de onderzeeër Koersk, zette de London Eye

rechttop. Hydrosplex is overigens indirect gelieerd aan Starneth. De oud-directeur van Hydrosplex, Tjerk Jurgens, zat tot april dit jaar in het bestuur van het bedrijf uit Denekamp.

Over de financiering van het project werd niets bekend gemaakt, maar zeker is dat de bouw van reuzenraden niet zonder risico is. De afgelopen jaren werd de bouw van meerdere geplande exemplaren stilgelegd vanwege problemen met de financiering.

Ron P. vrijgesproken van moord op Anneke van der Stap in 2005

Van onze verslaggeefster
Elsbeth Stoker

AMSTERDAM De verdachte van de moord op studente Anneke van der Stap is vrijdag vrijgesproken. Het Openbaar Ministerie eiste twee weken geleden nog levenslang tegen Ron P. Maar volgens de Haagse rechtbank is er onvoldoende bewijs tegen de man die eerder is veroordeeld wegens de moord op Christel Ambrosius (Puttense moordzaak).

Het OM gaat waarschijnlijk in hoger beroep tegen het vonnis. 'Ik raad dat af', zegt P.'s advocaat. 'Vrijspraak is de enige juiste uitspraak. Hoger beroep kost opnieuw veel geld en emoties', aldus Ruud van Boom.

Volgens Van der Staps vader 'is er recht gesproken, maar geen recht gedaan'. Hij is ervan overtuigd dat P. zijn dochter heeft vermoord. 'Hij moet het toch gewoon gedaan hebben. Dat kun je op je klompen aanvoelen.'

De 22-jarige Van der Stap verdween in de nacht van 11 op 12 mei in 2005. Haar lichaam werd elf dagen later ge-

vonden in de Rijswijkse bosjes. Als gevolg van het warme zomerweer verkeerde haar lichaam in verre staat van ontbinding en waren sporen die wijzen naar een mogelijke dader verdwenen.

In 2008 kwam P. bij justitie in beeld. In een mishandelingzaak moest hij dna afstaan. Toen dit door de dna-databank werd gehaald, werd P. gelinkt aan de beruchte Puttense moordzaak uit 1994. In deze zaak, die draait om de

Er is geen bewijs dat hij de moord daadwerkelijk zelf heeft gepleegd

moord op Christel Ambrosius, werden aanvankelijk twee anderen ten onrechte veroordeeld. Inmiddels zit P. een straf van 18 jaar uit wegens deze moord.

In 2010 kwam P. ook in beeld als de mogelijke moordenaar van Van der

Stap. In zijn computer werd haar verdwenen harde schijf gevonden. En uit camerabeelden van een nabijgelegen benzinstation bleek dat P. in de nacht van de moord broodjes en een ijsje chipt met haar pinpas. Bovendien meldde medegevangenen zich bij de politie: P. zou hun hebben verteld over de moord.

Volgens de rechtbank wijst dit 'direct naar P. als iemand die niet alleen bij de diefstal van deze goederen betrokken kan zijn, maar ook bij de gewelddadige levensberoving van Van der Stap.' Maar, zegt de rechter, er is geen aanvullend bewijs waaruit blijkt P. de moord daadwerkelijk zelf heeft gepleegd.

'De rechter laat doorklinken dat hij mijn cliënt met tegenzin vrijspreekt', zegt Van Boom. 'Dat vind ik niet juist.' P. heeft altijd ontkend Van der Stap te hebben vermoord. Ook in de Puttense moordzaak zegt hij onschuldig te zijn. Zijn advocaat is in deze zaak inmiddels in cassatie gegaan bij de Hoge Raad.

P. werd ook aangeklaagd voor het bezit van kinderporno. Dat acht de rechter wel bewezen.

Advertentie

LEVEN Lifelong Learning Programme
LANG
LEREN

Subsidie voor Europese onderwijsprojecten
EU-programma Een Leven Lang Leren
Comenius, Leonardo da Vinci, Erasmus, Grundtvig, Study Visits

Kijk voor informatie over subsidie
Call for Proposals 2013 op www.na-lll.nl

Advertentie

2 Leden Raad van Toezicht
Kwintes, sterk in de samenleving
www.avop.nl

Assessments Coaching Loopbaan-begeleiding Management recruitment Organisatie-ontwikkeling en training

avop
naar mensen | puur zakelijk

Advertentie

SCHAERSVOORDE
vmbo havo vwo

Christelijk College Schaersvoorde in Aalten zoekt een

Sectordirecteur havo/vwo,
met oog voor mensen en resultaten.

Informatie: www.beteor.nl; Loes Louteslager, 06 - 26 396 008

BeteoR
BUREAU VOOR OPLEIDING